

TANITMA, TAHLİL ve TENKİTLER :

Erol ÜLGEN: *Şemsi Yastıman. Hayatı ve Eserleri*. İstanbul 1995. 349 S. 8°. (Ahi Kültürünü Araştırma ve Eğitim Vakfı Yayını No: 4).

Dr. Erol ÜLGEN'in hazırladığı bu kitabın kapağını açınca ünlü halk ozanı Şemsi YASTIMAN'ın saz çalarken çekilmiş bir resmini ve bunun altında şairin adıyla doğum ve ölüm tarihlerini görüyoruz: *Şemsi Yastıman, 10 Temmuz 1923 – 10 Temmuz 1994*. Kitabın bir sonraki sayfasında çok anlamlı bir beyit bulunuyor: *Türk'ü anlamak için / Türkü dinlemek gerek. Şemsi Yastıman*.

Kitap, *İçindekiler* kısmından sonra iki *Sunuş* yazısı ve bir *Önsöz* ile başlıyor, sonra şu 11 bölümden oluşuyor:

1. *Şemsi Yastıman'ın hayatı, şahsiyeti, eserleri (s. 24-42)*.
2. *Şiirleri (s. 43-197)*.
3. *Mektupları (s. 199-203)*.
4. *Tekzib ve yazıları (s. 205-214)*.
5. *Şemsi Yastıman ile yapılan röportajlar ve söyleşi (s. 216-241)*.
6. *Hakkında yazılan yazı ve şiirler (s. 243-285)*.
7. *Şemsi Yastıman'dan fıkralar (s. 287-291)*.
8. *Derlediği ata sözleri, lakaplar ve kendisinden öz deyişler (s. 293-304)*.
9. *Ölümü üzerine yazılanlar (s. 305-320)*.
10. *Bibliyografya (s. 321-335)*.
11. *Belgeler ve fotoğraflar (s. 337-348)*.

Kitabın 1. Bölümündeki (s. 24-42) bilgilere göre Asıl adı Mehmet Galip Şemseddin olan Şemsi Yastıman 10 Temmuz 1923 tarihinde Kırşehir'de doğdu. 13. yüzyılda Horasan'dan Anadolu'ya gelmiş olan Şeyh Süleyman Türkmani'nin neslindedir. Babası Kırşehir esnafından Şekerci Ahmet Ağa, annesi İlhamiye Hatun'dur. Şemsi Yastıman Kırşehirde başladığı ilkokulu Ankara'da, ortaokulu ise saz merakı yüzünden her sınıfı iki yılda geçerek – öğrenci dilindeki ifadeye göre "çift dikişle" – tam 6 yılda 1941 yılında Kırşehir'de tamamladı.

Daha o yaşlarda Türk halk müziğine olan ilgisi, yöredeki bazı halk şairlerinden ve varlıklı ailelerin evlerinde çalınan gramofonlardan dinlediği şarkı ve türkülerle iyice alevlendi. Ailesi de yöre halkı gibi muhafazakar olduğundan Şemsi Yastıman, gizlice 35 kuruşa satın aldığı bir sazla gözden ve kulaktan irak yerlerde, kaçamak bir halde saz çalma denemelerine başladı.

28. 10. 1942 tarihinde askere gitti. Mardin Jandarma Okulunda üç ay er eğitiminden sonra Ankara'da Cumhurbaşkanlığı Jandarma Muhafız Bölüğü telefon santralında görev alınca orada saz çalmak için rahat bir ortam buldu. 12. 09. 1945 tarihinde askerlik görevini bitirdi. Kırşehir Defterdarlığında 6 ay memur olarak çalıştı, fakat bu görev ona çok sıkıcı geldiği için istifa edip Ankara'ya gitti.

Ankara'daki tanınmış saz üstadlarıyla tanışıp onların sohbetlerine devam etti, kısa zamanda tanınıp sevildi. Bazı tesadüflerin de etkisiyle sahnelerde saz çalmaya başladı. Böylece profeyonelliğe ilk adımını atmış oldu.

Başka yerlerden teklifler alıp, gazinolarda saz çaldı, Ankara dışına giden konser heyetlerine katıldı. Kırıkkale, Karabük, Zonguldak gittiği ilk yerler oldu. Zonguldak'ta iken saz dersleri vermeye başladı. O sıralarda Zonguldak'a gelen Muzaffer Sarısözen ile tanıştı. Aldığı bir teklif üzerine İzmir'e giderken Ankara'ya uğrayıp, Radyo Evi'nde M. Sarısözen'i ziyaret etmesi, M. Sarısözen'i çok sevindirdi. Bu ziyaret Ş. Yastıman'a, M. Sarısözen'in yönettiği bir canlı yayın olan Yurttan Sesler Korosu'nda sazıyla iki türkü söyleme fırsatını sağladı.

Şemsi Yastıman 1949 yılının kışında İzmir'e gitti. Bir kaç gazinoda çalıştı, çok sevildi. Bir gün düşüp kırılan sazını tamir ettirmek için gittiği marangozla dost oldu. Adı Mustafa İpek olan bu marangoz aynı zamanda saz da çalıyordu. Ş. Yastıman arkadaş olduğu bu marangozun kızı Münevver İpek ile 24 Ekim 1950 tarihinde evlendi.

1951 yıl başında İstanbul'a geldi. Şişli'de bir ev kiraladı. Önce Ağa Camii yakınındaki Aile Saz Salonu'nda, sonra Taksim Kristal Gazinosu'nda çalıştı, ayrıca Beşiktaş'ta kiraladığı bir dükkanda da saz dersi vermeye, saz ve sazla ilgili malzeme satmaya başladı. Zamanla saz yapıp satarak dükkandaki işleri ilerletti. Evini de Şişli'den Beşiktaş'a taşıdı ve artık ölünceye kadar hep Beşiktaş'ta oturdu. Dükkanı hem saz yapımevi, hem saz dershanesi hem de kendisini tanıyan ve sevenlerin buluşup görüştüğü bir sohbet evi oldu. Tanıdık ve müşteri çevresi gittikçe genişledi, dükkanda yapıp satılan saz sayısı yılda 3000-4000'e ulaştı. Ara sıra yapılan davetlere giderek yurt içinde ve yurt dışında konserler verdi. Türk işçilerinin bulunduğu Avrupa ülkelerine ve Amerika'ya da davet edildi, oralarda konserler vererek dinleyicilerinin gönüllerini kazandı.

Şemsi Yastıman bir tesadüf eseri tam doğum gününde 10 Temmuz 1994'te Çanakkale'nin Lâpseki ilçesi, Çardak Emek Tatil Köyü'nde öldü ve ertesi gün orada toprağa verildi.

Şemsi Yastıman gösterişsiz, sade, mert bir Anadolu insanıydı. Yaşadığı çevredeki sosyal konuları ince ve tatlı bir dille hicveden, ilgilileri uyaran, yapıcı bir ruha sahipti. Dinleyenlerin doyamadıkları gülen ve güldüren bir sohbet tarzı vardı. Ömrünün yarısından fazlasını İstanbul'da geçirmiş, Kırşehir'den ayrı olduğu için kendisini hep gurbette hissetmiştir. Sanatında kendisini yenileyeceği noktalarda yenilemiş, fakat çocukluğunda kazandığı diline, folkloruna, köklü geleneklerine bağlı kalmıştır.

İrticalen de şiir söyleyebilen Şemsi Yastıman, aslında yazan ve çalan bir halk ozanıydı. Bazı şiirlerini (en incisi 7, en hacimli 112 sayfa tutan) broşürler ve kitapçıklar halinde bastırdı. Bunların sayısı 8 olup 1946 ile 1975 yılları arasında muhtelif tarihlerde yayımlanmıştır. Evet, Erol Ülgen'in hazırladığı kitabın birinci bölümünün özeti işte böyle...

2. Bölümde (s. 43-197) kimi uzun, kimi kısa 88 şiir bulunuyor . Bunların hepsi de birbirinden güzel şiirler. Bu şiirlerde genç bir kalbin sevgilisini düşünerek duyduğu ilk heyecanlar, bir babanın sorumluluğu, iyi bir vatandaşın içinde yaşadığı çevre ve cemiyetin dertleriyle ilgilenmesi, vs. gibi hemen her türden duygu ve konular sağlam bir Türkçe ile ifade ediliyor.

Ş. Yastıman, eşi Münevver Hanım'a daha onunla nişanlı iken şöyle yazıyor: *Münevver, bu gün de terazim kaçtı / Akar göz yaşlarım sele misaldir. / İşte bahar geldi, çiçekler açtı / Sensiz bu İstanbul çöle misaldir.* Artık evlenince iyi bir koca, çocuklara kavuşunca da iyi bir baba olur ve çocuklarına şöyle öğüt verir (s.73): *Evlatlarım size baba hitabı: / İlkın aslınızı bilmelisiniz, / Tarihler içinden ecdat kitabı / Okuyup da yola gelmelisiniz.*

Doğum yeri olan Kırşehir'i çok sever, ona her zaman bağlı, fakat daima hasret kalır. Memleketine şöyle seslenir (s 120): *Kırşehir, Kırşehir, canım vatanım / Yakın eyle şöyle yolları hele! / Unutmadım, ben söziünü tutanım / Siladan açiver kolları hele!* Bir başka uzun şiirinde de kendi şivesiyle söze şöyle başlar (s. 97): *Ölmez sağ olursam bu yaz inşallah / Silayı bir daha görmek istiyom. / Çuğun'a varınca ya ağşam, zabah / Topraklara yüzüm sürmek istiyom.*

Dil ve edebiyatımızdaki yozlaşmaya karşıdır (s. 139): *Uydurmaca yazanların / Siyasetçi ozanların / Türkçe'mizi bozanların / Vay haline, vay haline!* Yine başka bir şiirinde (s. 125): *Serbest vezin çıktı, şiir bozuldu / Kafiye belirsiz, hece belirsiz. / Acaip acaip sözler yazıldı / Hintçe mi, Çince mi? Nece belirsiz.* diye şikayet eder.

Beceriksiz idareciler yüzünden cemiyetin çektiği sıkıntıları herkesin anlayacağı bir dille hicveder. İstanbul'un gittikçe bozulan hali onu çok üzer (s. 135): *Pek hoş deyi çıkmış adı / Kırk yıl önce varmış tadı. / Eski kibarlık kalmadı / Gel de bir gör İstanbul'u. // Düz yolları viraj oldu, / Her yer çöpten baraj oldu, / Kaldırımlar garaj oldu / Gelde bir gör İstanbul'u.*

Türkiye'de paranın satın alma gücünün azalmasıyla her şeye zam yapılmasını *Zamname* adlı uzunca şiirinde alaylı bir dille yerer: *Odaya bir ampül takamaz olduk, / Likitgaz tüpünü yakamaz olduk, / Bakkalın yüzüne bakamaz olduk, / Çağ atlayan çağlıya da zam yapsın!* Türkiye'de milyonlarca dar gelirlinin geçim sıkıntısı çektiği bir zamanda, yılbaşı eğlenceleri düzenleyen şımarık, sorumsuz ve görgüsüz tipleri kınar: *Elde yok, avuçta yok / Yılbaşı benim neyime? / Gelir az, gider pek çok / Yılbaşı benim neyime? // Bakkalınan, kasabınan, / Daim borçlu hesabınan, / Böyle bozuk âsabınan /Yılbaşı benim neyime? // Güneydoğu can dağlarken, / Karabağ, kara bağlarken, / Bosna-Hersek kan ağlarken / Yılbaşı benim neyime?*

Ş. Yastıman, bazı şiirlerinde kendi memleketi Kırşehir ağzında yaşayan kelime ve deyimleri de kullanmıştır. Bu gibi mahallî ifadeler şiire bambaşka bir renk ve canlılık veriyor. Böyle kelimelerin geçtiği şiirlerin zevk ve tadını okuyucuların iyice alabilmeleri için Kırşehir ve yöresine mahsus olan bu kelimelerin açıklanması gerekli olmaktadır. Rahmetli Şemsi Yastıman mahallî kelimeleri kullandığı şiirlerini yayımladığı gazetelerde bazı dipnotlar vererek açıklamalar yapmıştır. Kitabı baskıya hazırlayan Erol Ülgen bu şiirleri vaktiyle yayımlandıkları yerden aynen alıp kitaba aktarmıştır. O zamanki dipnotlarda yapılan açıklamaların pek çoğu tatmin edici ise de, bazı açıklamalar farkında olunmadan tam maksadın aksine bir ifadeyle verilmiştir. Mesela *Kırşehir Destanı* adlı şiirde geçen *Çay Dâğrmeni* adlı yer adını açıklamak için sayfa 67'deki 2 numaralı dipnotta şöyle yazılmış: 2. *Dâğrmen: Halk şivesinde değirmen.* Bu açıklama cümlesinden sanki halk şivesinde *değirmen* şeklinde söyleniyormuş gibi anlaşılıyor. Oysa bu açıklamada yazı dilindeki *değirmen* kelimesinin Kırşehir'deki "Çay Dâğrmeni" diye bilinen yer adında geçen ikinci kelimenin halk ağzında *dâğrmen* olarak bulunduğu anlatılmak isteniyor. Yine aynı şiirde geçen *Hızır Ağ* (s.70, dipnot 16) ve *direm* (s.71, dipnot 20) kelimelerinin açıklamalarında da aynı talihsiz ifade tarzını görüyoruz. Doğru ifade şöyle olmalıydı: 16. *Hızır Ağ: Aslı Hızır Ağa* olan semt adının halk ağzındaki söylenişi *Hızır Ağ* şeklindedir. 20. *Direm: Aslı dirhem* olan kelime Kırşehir ağzında *direm* diye söylenir.

Erol Ülgen elbette bunları fark etmiştir. Herhalde metnin aslına bağlı kalmak isteğiyle bunları olduğu gibi almış olmalı. Kitabın ikinci baskısı yapılırsa, bunların hiç olmazsa ek açıklamalarla düzeltilmesi gereklidir. Çünkü yanlış düzeltmeden

bilerek tekrar yayımlamak, yanlış bir kez daha yayılma fırsatı vermek demektir. Böyle bir şey ise doğruya değil, yanlış hizmet sayılır.

Ayrıca rahmetli Şemsi Yastıman'ın kendisinin yapmış olduğu bazı açıklamaları da bence yetersiz kalmaktadır. Mesela sayfa 68, dipnot 4'teki *Dümdüm: Bir nevi dağ çiçeği* şeklindeki açıklama böyledir. Bunun gibi sıradan açıklamalar işin kolayını, fakat yetersiz yönünü tercih etmektir. Zaten şiirdeki "*Kümbet*"'in *mor dümdümleri (4) açar mı?* mısraından bu *dümdüm* kelimesinin çiçek açan bir bitki olduğu anlaşılıyor. Burada okuyucunun beklediği şey bu *dümdüm* adlı dağ çiçeğinin yazı dilinde veya botanik biliminde adının ne olduğunun tespit edilmesidir. Tabi bunu istemek kolay, fakat o bilgiyi ilmî bir şekilde elde etmek emek ve zaman isteyen zor bir iştir. Ülkemizde de bunu yapanlar artacak yerde maalesef azalıyor. Fakat Erol Ülgen bu çiçeğin hangi ayda çiçek açtığını, rengini, yaprak şeklini, şifalı olup olmadığını, bitkinin ortalama boy uzunluğunu, kökünün soğanlı mı saçaklı mı olduğunu vs. gibi özelliklerini bir Kırşehirli olarak kolaylıkla belirtebilirdi. Nitekim kendisi benim ricam üzerine *dümdüm* hakkında bildiklerini anlattı.

Kitaptaki bir kaç parçada Kırşehir ağzına has kelimeler var. Bunların bir çoğu yazı dilinde kullanılmadığı için başka yöreden olan okuyucular tarafından anlaşılabilir. Rahmetli Şemsi Yastıman kendine has şakacı tarzıyla "*bu anlaşılmayan kelimeleri, Kırşehir'in yerlisi bir kimse ile karşılaşınca sorup öğrenirsiniz*" diye okuyucularına ince ve muzipce bir tavsiyede bulunmuş. Her okuyucunun Kırşehir'e gitmesi veya bir Kırşehirli arayıp bulması elbette hemen oluverecek kadar kolay değildir. Bundan dolayı, okuyucular tarafından anlaşılacak türden olan kelimelerin bir listesini yaptım. Kırşehir ağzına has kelimelerin önemli bir kısmını kitapta geçtiği sayfalarla birlikte aşağıdaki listenin sol sütununda bunların anlamlarını da sağ taraftaki sütunda gösterdim. Açıklamalar için kitabı hazırlayan, doğma büyüme Kırşehirli olan Erol Ülgen'in çocukluğundan hatırlayabildiği eski bilgisine başvurdum. Yanlış veya eksik varsa bunların hoş görülmesini, fakat mümkünse ilgililerin bizi bilgilendirmelerini dilerim.

Kelimeler Anlam ve açıklamaları

<i>acerim</i> 39	Bir çocuk oyunu.
<i>alamaç</i> 98	Yüksek alevli ot ateşi.
<i>artikleşmek</i> 122	Artistleşmek, gösteriş yaparak konuşmak.
<i>başangı</i> 99	Şımarık, yaramaz.
<i>bişirgeç</i> 121	Ekmek pişirmek için kullanılan ince ve yuvarlak çubuk.

- boranı* 98 Et, pekmez ve ayvadan yapılan tatlı. Ekşi meyvelerden yapılan bir yemek.
- bulama* 121 Bulamaç, koyu un çorbası.
- cıllık* 121 Oyun bozanlık, oyun bozan çocuk.
- cırmak* 99 Tırmalamak, tırmalayarak pençesiyle vurmak.
- cırtık* 121 =
muzırnaz Yaramaz çocuk.
- çalpı* 98 Çit, bahçe duvarı üzerine eklenen engel.
- çemen* 212 Baharattan yapılp pastırma üzerine sürülen macun.
- çik* 99 Aşık oyununda aşık kemiğinin çukur tarafının üste gelmesi.
- çullama* 98, 121 Etlı bulgur veya tavuk eti ve suyu ile muhallebi kıvamında pişirilen koyu çorba.
- dabaz olmak* 98 Saman tozunun terli vücuda yapışmasıyla kaşıntıya yakalanmak.
- dâğâl* 121 Değil
- davşanbaşı* 120 Sap tarafı geniş, uca doğru daralan sarı renkli, kokulu bir elma türü.
- devramel* 97 Ayçiçek çekirdeği.
- dımık* 99 Aşık kemiğinin köşesi.
- dımığına kurşun akıtmak* Oyunda ağır olması ve enekleri daireden çıkarması için aşık kemiğinin çukur tarafına kurşun dökmek.
- dımışğı* 121 Kahve veya çay tepsisi.
- dıranı* 69, 98,
dırağrı 120 Erken olgunlaşan, kara, sert ve tatlı, şekli bademe benzeyen bir üzüm türü.
- dümdüm* 68 Baharda açan, güzel kokulu, mor renkli, çiçeği papatyaya benzeyen, boyu ortalama 20 cm. kadar olan yabancı bir bitki.
- düren* 121 Küçük zararlı böceklerin sebze ve meyvelerde yaptığı bir hastalık.
- enek* 99 Ceviz oyunundaki ceviz taneleri.

<i>gever</i> 121	Arklarda su taksim edilen yer, savak.
<i>gülnağsır</i> 209	Yabani gül.
<i>halı yastığı</i> 122	Ortalama 100 x 40 cm. boyutundaki yastık.
<i>hedik</i> 98	Kaynamış mısır taneleri.
<i>höşmerim</i> 98	Pekmez, un ve yağ karışımı ile yapılan hamur tatlısı.
<i>ibibiklerin dokuz daş atması</i> 120	Halk arasındaki inanışa göre mart dokuzunun çıkması, günlerin uzamaya başlaması..
<i>karağndere</i> 120	Pekmezlik, beyaz, tatlı, ince kabuklu bir üzüm türü.
<i>karakmak</i> 99	Susamak.
<i>katlak</i> 121	Kadar, <i>bu katlak</i> : Bu kadar, bundan ibaret.
<i>kedi batmaz</i> 121	Tereyağlı pekmez peltesi. Bir tatlı türü.
<i>keme</i> 98,121	İlkbahar yağmurlarından sonra çıkan, patatese ve yer elmasına çok benzeyen, yenilebilen yabani bir bitki.
<i>köğtür</i> 98	Pekmezle unu karıştırarak yapılan bir tatlı türü.
<i>lapçın</i> 121	Ökçeli ayakkabılar üzerine (daha çok kadınlarca) giyilen basit ayakkabı.
<i>löngürdek</i> 122	Tahterevalli.
<i>mablak</i> 121	Ateş küreği, kül küreği.
<i>makat</i> 122	Oturacak yer, sedir.
<i>merav</i> 121	Bahçe ve tarlaların sulanması için su taksimatı yapan adam (<Farsça. <i>mîr-i âb</i> "Su emiri, su başkanı").
<i>mirre</i> 99	Aşık oyununda aşık kemiğinin duruş şekillerinden biri.
<i>muşamak</i> 121	Küçük pencere, oda duvarı içindeki kapaksız dolap.
<i>omca</i> 120	Asma ve üzüm kütüğü.
<i>opban</i> 99	Aşık oyununda aşık kemiğinin duruş şekillerinden biri.
<i>öküz götü</i> 121	Muşmula ve alıça benzeyen, kırmızı meyvesi eylül-ekim aylarında yenecek hale gelen, bodur yabani bir bitki.

<i>pala</i> 122	Üzerine oturmak için yere serilen kilim veya çul.
<i>pürçüklü</i> 121	Havuç.
<i>saka</i> 99	Aşık oyununda elde kullanılan dımığına kurşun dökülmüş, büyük aşık kemiği. Ceviz oyununda <i>enek</i> denen cevizleri vurmak için kullanılan iri ve çetin ceviz.
<i>sızgıt</i> 38	Kavurma (et).
<i>söğürmelik et</i> 98	Yağsız et, pirzola.
<i>tok</i> 99	Aşık kemiğinin çıkıntılı yanı.
<i>töhmelemek</i> 98	Çok yemekten midesi bozulmak.
<i>tuturuk</i> 121	Çok ekşi.
<i>üzlük</i> 121	Kaymak ve yağ konan bir veya birbuçuk litrelik kulpsuz çömlek (<yüzlük).
<i>üzüm hafı</i> 98	Üzüm teknesi (< <i>havut</i> +)
<i>yavısı</i> 120	Yaprak aşısı.
<i>zıkka</i> 39	Bir çocuk oyunu.

Şemsi Yastıman *Acep evlensek mi, evlenmesek mi?* adlı şiirinde çeşitli milletlere mensup kızlara güya evlenme teklif ederken bu niyetini her kızın kendi ana diliyle söyler ve onlardan yine o dil ile cevap alır. Türkçe olmayan bu soru ve cevapların anlamları kitapta bulunmadığı için, aşağıdaki sol sütuna bu cümleleri yazdım ve bunların Türkçe anlamlarını da sağ sütunda vermeğe çalıştım.

Tatar kızı ise bakmadı kolay / Tatar kızı ise kolay bakmadı /
Dedimki sen gop arusun apakay / Dedi Dedim ki "Sen çok temizsin abla!" /
mene lazım arı bir akay / ... (103, Dedi: "Bana temiz bir ağabey lâzım".
Tatarca).

Bir de Kürt kızına savdı şans beni / Dedim nove tü çi, gırmancı zani? Şans beni bir de Kürt kızına
(103, Kürtçe). yolladı / Dedim: "Adın ne, Kürtçe bilir misin?"

Çerkez kızının da sevdim huyunu / Dedim Pşşe ve sesey vughune? Çerkez kızının da huyunu
(103, Çerkezce. Kitaptaki *vugune*, Çerkez sevdim. Dedim: "Kız sen benim olur musun?"
dostlara göre *vughune* olmalıdır).

Bir de Göçmen kızı gördüm genç yaşlı / Dedim çupe ti mene duşo bidvaşli? (103, Sırpça).

Bir de Göçmen kızı gördüm ne genç ne yaşlı / Dedim: "Kız sen benim canım olur musun?"

Arnavut kızına sordum durumu / Dedim çup a beneş famile per mu? (103, Arnavutça).

Arnavut kızına sordum durumu / Dedim: "A be kız benim ile aile olur musun?"

Bir Arap kızına anlattım hali / Dedim yâ bünt tı sirî muhibbe li? (104, Arapça. Kitaptaki ili hem anlam hem vezin bakımından bu şiirdeki yerine uymadığı için li olarak düzelttim).

Bir Arap kızına anlattım durumu / Dedim: "Ey kız sen benim için sevgili olur musun?"

Ermeni kızına baktım ki pek has / Dedim ise agcik inczi gın gıllas? / Dedi ... (104, Ermenice).

Ermeni kızına baktım ki pek hoş / Ben "Kız bana eş olur musun?" deyince, Dedi ki...

Bir Rum dilberine dedim kısmetse / Koriçaki esi me pandirevese? (104, Rumca. "Sen" anlamındaki Rumca kelime kitapta eşi şeklinde basılmış. Bu kelime esi olarak düzeltildi).

Bir Rum güzeline dedim: "Kısmetse / Hey sen küçük hanım! Benimle evlenir misiniz?"

Musevi kızına dedim saniyen / İja tu me pudes kerer biyen? (104, İspanyolca. Kitapta kerer şeklindeki kelime keres olmalıdır).

Musevi kızına ikinci kez (şöyle) dedim: "Hey kız sen beni sevmek ister misin?"

Fransız kızına baktım ki güzel / Dedim kele votur nom ey matmazel? / Türkîş no parl dedi okudu gazel (104, Fransızca).

Fransız kızına baktım ki güzel mi güzel / Dedim: "Nedir sizin adınız ey küçük hanım?"

Bir Alman kızına dedim çok sayın / Meedil kanst du mayne libling zayn? (105, Almanca).

Bir Alman kızına dedim: "Çok sayın kız, benim sevgilim olabilir misin?"

İngiliz kızına ettik dünürlük / Dedim görl kud yu bikam may darling? (105, İngilizce).

İngiliz kızına evlenme teklif ettik. "(Hanım) kız, acaba benim sevgilim olur muydunuz?" dedim.

3. Bölümde (s. 199-203) Ş. Yastıman'ın yakınlarına değişik tarihlerde yazdığı 4 kısa mektup bulunuyor.

4. Bölümde (s. 205-214) Ş. Yastıman'ın günlük gazetelerde yayımlanmış tekzip ve benzeri türden 7 yazısı var.

5. Bölümde (s. 216-241) Şemsi Yastıman ile yapılan 11 röportaj ve söyleşi bulunuyor.

6. Bölüm (s. 243-285) Ş. Yastıman hakkında yazılan 33 yazı ve şiiri içeriyor.

7. Bölüm (s. 287-291) Şemsi Yastıman'dan alınmış 7 fıkradan oluşuyor.

8. Bölümde (s. 293-304) Şemsi Yastıman'ın derlediği ata sözleri, lâkaplar ve kendisinden öz deyişler bulunuyor. Bunların pek çoğu başka yörelerde değişik biçimlerde kullanılan sözlerdir.

9. Bölüm (s. 305-320), değerli ozanın ölümü üzerine yazılan 14 nesir ve şiir karışımı yazıyı içermektedir.

10. Bölüm (s. 321-335) bibliyografyaya ayrılmış.

11. Bölümde (s. 337-348) ise 2 türkü notası, 1 îlan örneği, 1 mektup zarfı fotokopisi, 1 karikatür, 5 duyuru ve 7 resim olmak üzere toplam 17 belge bulunmaktadır.

Son bölümün son belgesi aynı zamanda kitabın da son sayfasıdır. Bu belge Şemsi Yastıman'ın ağabeyi Hilmi Yastıman'ın mezar taşının bir fotoğrafıdır. Mezar taşındaki yazıyı Şemsi Yastıman şöyle yazmış: *HİLMİ YASTIMAN 1918-1960. İŞTE BUKADAR*. Evet biz de ağabeyine ve kendisine Tanrı'dan rahmet dileyerek şimdilik bu kadar diyoruz.

Dr. Erol ÜLGEN, yayıma hazırladığı bu kitapla, Türk halk şiirinin değerli emekdarı Şemsi YASTIMAN'ın gelecek nesiller tarafından da tanınması için bir kapı açmış, böylece hem Kırşehirli hemşehrilerinin hem Türk halk kültürüne gönül veren herkesin takdir edeceği bir hizmeti gerçekleştirmiştir. Bu emeğinden dolayı kendisini kutlar, kitabın ikinci baskısının, yukarıda söz konusu edilen hususlar da dikkate alınarak, daha özenli bir biçimde yapılmasını dileriz.

Nuri YÜCE